

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BÁO CÁO TÓM TẮT SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG MIND MAP – SƠ ĐỒ TƯ DUY NHẪM PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG VIẾT TIẾNG ANH CHO HỌC SINH LỚP 5

2. Mục tiêu của sáng kiến:

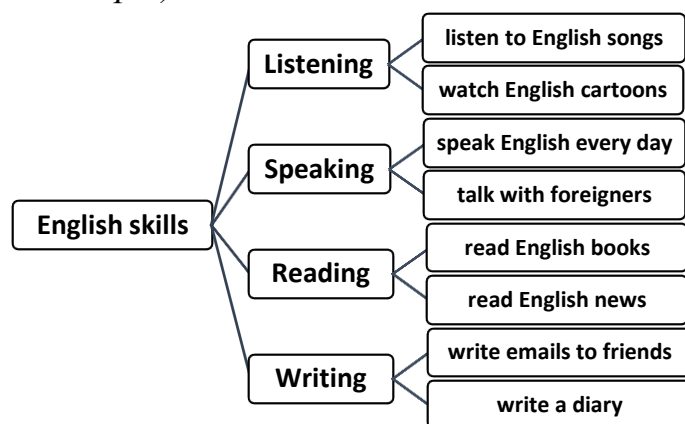
Giúp cho học sinh lớp 5 có thể hiểu và sử dụng hiệu quả Mind map - Sơ đồ tư duy vào trong kỹ năng viết tiếng Anh. Ngoài ra, việc ứng dụng Mind map trong tiếng Anh còn giúp cho các em phát huy hết tính sáng tạo, dễ ghi nhớ, xây dựng cái nhìn toàn diện hơn trong một chủ đề và tạo mạch liên kết vững chắc trong bài viết.

3. Mô tả nội dung sáng kiến:

Mind map – Sơ đồ tư duy là phương pháp được đưa ra để tận dụng khả năng ghi nhận hình ảnh của bộ não. Đây là cách để ghi nhớ chi tiết, để tổng hợp, hay để phân tích một vấn đề ra thành một dạng của lược đồ phân nhánh. Hiện nay, việc sử dụng Mind map vào kỹ năng viết cho học sinh lớp 5 vẫn còn hạn chế. Các em vẫn còn lúng túng trong việc sắp xếp, xây dựng các ý tưởng và thiếu sáng tạo khi viết, do đó đòi hỏi giáo viên cần có những phương pháp để giúp các em vận dụng hiệu quả Mind map vào trong kỹ năng viết tiếng Anh.

a. Nhận biết và đọc bản đồ tư duy – Mind map

Để giúp học sinh sử dụng hiệu quả Mind map, trước hết giáo viên cần cho các em làm quen với một số dạng Mind map từ đơn giản đến phức tạp. Hướng dẫn cho các em đọc hiểu bản đồ tư duy Mind map, dựa vào bản đồ học sinh có thể nhận biết được đâu là chủ đề chính và các ý phụ bổ sung cho bài viết. Đối với bước này, giáo viên có thể sử dụng phương pháp hỏi – đáp, gợi mở vấn đề. Một ví dụ cụ thể trong Mind map dưới đây, học sinh có thể dễ dàng nhận biết được chủ đề chính của bài viết là *English skills*, các ý cần triển khai trong bài viết là *Listening, Speaking, Reading and Writing*. (Unit 7/ page 51 – SGK lớp 5).

b. Chọn chủ đề

Chủ đề là một trong những yếu tố quan trọng trong bài viết, do đó việc chọn chủ đề để thể hiện trên Mind map cũng rất cần thiết vì không phải chủ đề nào chúng ta cũng có thể sử dụng sơ đồ tư duy trong phần viết. Đối với chương trình Tiếng Anh 5, các em chỉ mới bắt đầu viết các bài viết đoạn văn ngắn dao động từ 5 đến 8 dòng. Vì vậy, giáo viên cần lựa chọn chủ đề phù hợp để giúp học sinh có thể triển khai hiệu quả và phát

huy hết được sự sáng tạo của học sinh trên sơ đồ. Một số chủ đề viết giáo viên có thể triển khai trên Mind map như: *Health, Job, Animal, Food, Weather,...* Tuy nhiên, giáo viên cũng có thể cho học sinh tự chọn cho mình một chủ đề mà họ yêu thích hoặc quan tâm để tạo hứng thú và thể hiện được kiến thức mà các em có về đề tài đó.

c. Triển khai các ý tưởng bài viết trên sơ đồ tư duy - Mind map

Theo phương pháp trước đây, các em thường làm bài dựa trên những bài mẫu có sẵn và thay thế từ vào, cách viết này hạn chế tư duy và sự sáng tạo của học sinh. Do vậy, việc triển khai các ý tưởng bài viết theo dạng sơ đồ giúp các em phát huy hết tính sáng tạo của mình, mở rộng vốn từ khi viết. Giáo viên cần hướng dẫn các em triển khai các ý tưởng ngắn gọn, thể hiện được chủ đề của bài viết. Bắt đầu từ trung tâm là một hình ảnh hoặc chủ đề, sau đó là các nhánh cấp một, cấp hai,... Đối với mỗi chủ đề, giáo viên cần dành khoảng 1-2 phút để cho học sinh suy ngẫm và ghi lại các ý tưởng. Sau đó, học sinh thảo luận theo các nhóm để so sánh, đối chiếu các luận điểm và bổ sung thêm vào mind map. Bước này giúp các em chữa lỗi cho nhau rất hiệu quả và có thể trao đổi những ý tưởng mà ở trên các em chưa thể diễn tả bằng tiếng Anh được.

d. Chuyển tiếp sang bài viết

Sau khi học sinh đã hoàn thành sơ đồ Mind map theo nhóm, học sinh sẽ triển khai các ý sang bài viết. Giáo viên nên nhận xét và chỉnh sửa các ý tưởng giúp học sinh có dàn ý hoàn thiện trước khi viết. Hướng dẫn cho các em diễn đạt thành câu và đoạn văn dựa trên Mind map. Giáo viên có thể gợi nhớ hoặc thực hành mẫu một vài cấu trúc ngữ pháp liên quan. Bên cạnh đó, các ý trong bài viết cần được thể hiện theo thứ tự từ câu chủ đề, đến các ý nhỏ của từng nhánh để bài viết được chặt chẽ và đạt hiệu quả hơn. Ví dụ từ sơ đồ Mind map "*English skills*", học sinh có thể viết như sau: "*There are four skills in English. They are listening, speaking, reading and writing.*"

4. Phạm vi áp dụng: Đối tượng nghiên cứu là học sinh lớp 5 năm học 2020 – 2021 của trường Thực hành Sư phạm.

5. Thời gian áp dụng: Sáng kiến được áp dụng vào tháng 09 năm 2020 đến tháng 05 năm 2021.

6. Hiệu quả của sáng kiến: Sau khi áp dụng sáng kiến "Nâng cao hiệu quả sử dụng Mind map – Sơ đồ tư duy nhằm phát triển kỹ năng viết tiếng Anh cho học sinh lớp 5", cho đến thời điểm bây giờ, các em có sự cải thiện rất nhiều cụ thể như sau:

- Hệ thống được các từ vựng, kiến thức đã học. Ghi nhớ bài hiệu quả thông qua các hình ảnh hoặc kí hiệu.

- Phát huy tối đa khả năng sáng tạo, phát triển tư duy viết. Bài viết thể hiện được cách sử dụng từ đa dạng và hạn chế lặp từ trong câu.

- Rèn luyện cách xác định chủ đề và phát triển ý chính, ý phụ một cách logic. Thể hiện được một bài viết mạch lạc, đầy đủ các ý cần có và chặt chẽ.

- Thời gian hoàn thành một bài viết nhanh hơn trước, dao động khoảng 10 đến 15 phút cho một bài viết. So với các bài viết trước, các em phải mất hơn 20 – 30 phút.

- Kết quả kiểm tra học kì I trong năm học 2020 – 2021 có sự chuyển biến tốt hơn năm học trước. Các em hoàn thành tốt môn tiếng Anh, trong đó có đến 88% học sinh đạt điểm tối đa đối với kỹ năng viết so với năm học trước chỉ đạt 67%.